

## Z volebních programů (výťah)

**Zaměstnanost, trh práce, pracovněprávní ochrana a odměňování**

Nepřipustíme snížení ochrany práv zaměstnanců. Zabráníme experimentům typu výpovědi z práce bez udání důvodů nebo zkrácení výpovědní lhůty. Připravíme daňové zvýhodnění zaměstnavatelů při realizaci sociálních programů pro zaměstnance. Zavedeme pravidelnou valorizaci minimální mzdy alespoň o 500 Kč ročně. Zrušíme asociální opatření, které odkazuje nezaměstnané a jejich rodiny po šesti měsících k živení na úrovni existenčního minima. Budeme podporovat rozvoj kolektivního vyjednávání. Zasadíme se o zvýšení ochrany zaměstnanců, zvláště v době postupující hospodářské krize a zvýšení rizika platební neschopnosti podniků. Finanční prostředky určené na výplatu prokazatelně odpracovaných mezd v době hromadného propuštění nesmějí být blokovány nebo použity na jiný účel. V případě krachu firmy budou přednostně vypláceny mzdy za prokazatelně odpracované období. Podpoříme dočasné zkrácení pracovních úvazků. Obnovíme nemocenskou za první 3 dny nemoci. Důraz klademe na vytváření podmínek pro úspěšný návrat žen a mužů do zaměstnání z rodičovské dovolené. V tomto směru podpoříme možnosti zkrácených úvazků pro matky nebo otce s dětmi. Za důležité v této souvislosti považujeme sladování pracovního a rodinného života.

**KDU-ČSL** Podpoříme vytváření programů rekvalifikace. Dále budeme snižovat cenu práce snižením odvodů na sociální pojištění u vybraných skupin (např. absolventů, zaměstnanců s dětmi do 15 let, zaměstnanců nad 50 let). Budeme prosazovat podporu flexibilní formy zaměstnávání – částečné úvazky, práce z domova, sdílená pracovní místa (pro rodiče pečujícího o dítě). Podpoříme zachování investic do vzdělání a profesní přípravy, aktivní vyhledávání zaměstnání, rekvalifikací a systém celoživotního vzdělávání. Chceme prostředky ze strukturálních fondů EU směřovat na programy rozvoje zaměstnanosti a podnikání a tvorby pracovních míst v regionech ČR, zejména postižených strukturální nezaměstnaností, a posilovat tlak na návrat dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní trh. Budeme usilovat o vytvoření konsolidované státní správy založené na služebním poměru. Jsme pro okamžitou účinnost stávajícího zákona o státní službě. Státním úředníkům je třeba zajistit nejen řádné ohodnocení, perspektivu a odborný růst, ale rovněž zákonem přesně definovanou disciplinární odpovědnost. Samozřejmostí budou personální audity. Budeme se zasazovat za to, aby státní zastupitelství bylo více chráněno před vnějšími vlivy. Cestou k tomu je jiný způsob jmenování nejvyššího státního zástupce a prosazování vyšší ochrany služebního tajemství tak, aby až do případného veřejného soudního jednání nedocházelo k úniku informací ze spisů policie a státního zastupitelství. Rovněž prosazujeme posílení institutu kárného řízení v situacích, kdy soudce či státní zástupce zjevně neplní řádně své povinnosti, rozhoduje zcela mimo rámec zákona nebo zatěžuje řízení nedůvodnými průtahy, čímž zásadně ohrožuje důvěru občanů ve fungování právního státu. Proto navrhuje vytvoření kárného tělesa, které by bylo složeno z jedné třetiny ze soudců, z jedné třetiny z právníků – členů profesních sdružení (advokáti, notáři, soudní exekutoři) a z jedné třetiny právníků z jiných odvětví zapřísahajících na zvláštním seznamu vedeném Ministerstvem spravedlnosti ČR.



Zachování současného zákoníku práce chránícího zájmy zaměstnanců v jejich nerovném postavení vůči zaměstnavatelům. Nepřijatelnost výpovědi z pracovního poměru bez udání důvodů a souhlasu odborů. Podporu v nezaměstnanosti prodlouženou na dobu jednoho roku. Při konkurzech podniků přednostně uspokojovat mzdové nároky jejich zaměstnanců. Při rušení pracovních míst zvýšit vyplácení odstupného. Snižování neúměrných platů a odměn vysokých manažerů v podnicích s majetko-

vou účastí státu a vysokých úředníků ve státních úřadech a veřejné správě. Jejich odměny vázat pouze na kladné výsledky hospodaření. Zvýšení minimální mzdy postupně až na 14 000 Kč. Náhradu mzdy vyplácené zaměstnavatelem i v prvních třech dnech nemoci a při ošetřování dítěte. Rovnoprávnost odměňování žen a mužů – za stejnou práci stejnou odměnu. Princip stejné mzdy za stejnou práci i ve vztahu k zahraničním pracovníkům tak, aby jejich ochota přistoupit na nižší mzdy nebyla zneužívána k celkovému snižování mezd a vytlačování domácích zaměstnanců. Státní podporu podnikům zaměstnávajícím absolventy škol a zdravotně postižené. Plně uplatňování sociálních, odborářských a zaměstnaneckých práv.



Zaměstnavatel, který vytvoří nové pracovní místo na dobu neurčitou pro nezaměstnaného, absolventa nebo rodiče po skončení rodičovské, dostane za jeden rok slevu 3600 Kč na sociálním pojištění. Stát by navíc pro tato místa po dva roky garantoval výplatu 75 % případného čtyřměsíčního odstupného s měsíční výpovědní lhůtou. Nezaměstnaný, který začne podnikat jako živnostník, bude moci zároveň pobírat plnou výši podpory v nezaměstnanosti po celou podpůrnou dobu. Toto opatření bude možné uplatnit jednou za 10 let. Stát uleví firmám na sociálním pojištění 7200 Kč ročně za každý částečný úvazek pro rodiče s dětmi do 12 let, lidi starší 55 let, studenty, zdravotně postižené nebo pro pečující doma o handicapované. Odstraníme diskriminaci částečných úvazků zrušením minimálního odvodu zdravotního pojištění. Zvýšíme maximální rozsah zaměstnání na základě dohody o provedení práce ze 150 na 300 hodin. Úplně uvolníme opakovaně uzavíraní a délku smluv u nově vzniklých pracovních míst na dobu určitou (na období 5 let do úplného odeznění krize). Zavedeme pružnější konta pracovní doby a umožníme její flexibilnější nerovnoměrné rozložení. Umožníme tak firmám lépe využívat pracovní dobu v návaznosti na množství zakázek. Rozšíříme využití alternativních modelů zaměstnávání (částečné úvazky, práce doma, ...) a zavedeme rekvalifikační projekty určené speciálně pro osoby měnící zaměstnání. Pokud zaměstnanec dá výpověď sám z vlastní vůle, nebude mít nárok na plnou výši podpory v nezaměstnanosti. Snižíme počet ministerstev o tři a zrušíme nebo sloučíme některé další státní instituce. Urychleně dokončíme projekt jednotného inkasního místa pro daně a odvody, který snižuje náklady státu a byrokracii, šetří čas a peníze. Finanční kontroly bude provádět pouze finanční úřad. Ministři budou muset ve svých rezortech v roce 2011 snížit své provozní výdaje o 5 % a kapitálové výdaje o 4 %. Provedeme personální audity na úřadech státní správy a samosprávy.



Podporu v nezaměstnanosti ve stávající výši a délce podpory nedostane ten, kdo podá sám výpověď či ukončí pracovní poměr dohodou nebo byl propuštěn pro porušení kázně nebo po odpovídající dobu obdržel odstupné. Praxe prokázala, že ustanovení o nekolidujícím zaměstnání v zákonu o zaměstnanosti je dramaticky zneužíváno zejména zaměstnavateli. Navrhujeme toto ustanovení zrušit a současně zavést povinnost zaměstnavatele nahlásit nástup zaměstnance do pracovního poměru jeden den před dnem nástupu. Nezbytnou podmínku boje s nezaměstnaností je zpružnění současné pracovní legislativy, zejména takové změny, které zlepšují možnost přijímat do zaměstnání absolventy škol. Snižování objemu mezd vyplácených ze státního rozpočtu o 10 % a tento objem ponechat po tři roky bez navyšování. Toto opatření se nebude týkat pedagogických pracovníků, kteří jsou ve vztahu k ostatním profesím dlouhodobě podhodnocováni. současně s tímto krokem musí být zrušen současný tarifní systém odměňování a nahrazen novou normou, umožňující mnohem větší motivaci k výkonu. Předložíme nový zákon o státní službě, jehož prvotním cílem bude efektivita státní správy, nikoliv sociální jistoty a nepostizitelnost státních úředníků. Snižování objemu mezd se netýká pracovníků ve zdravotnictví, neboť jejich mzdy nejsou navázány na státní rozpočet, ale na úhrady zdravotních pojišťoven. zrušení tarifního systému odměňování je však nezbytné i v tomto odvětví.



Prosazujeme, aby výše odstupného byla vázána na počet odpracovaných let u zaměst-

navatele (1 rok práce – 1měsíční odstupné, 2 roky práce – 2měsíční odstupné, 3 roky a více – 3měsíční odstupné). Pracovní poměr na dobu určitou bez omezení. Požadujeme zlepšení servisu poskytovaného úřady práce. Jsme pro zkvalitnění a zefektivnění jimi poskytovaných služeb a nástrojů, především rozšířením nabídky rekvalifikačních kurzů a seminářů rozvíjejících schopnosti, dovednosti a kompetence uchazečů o zaměstnání. Klademe důraz na kvalitu práce úředníků a jejich příjemné vystupování vůči občanům. Finanční ohodnocení úředníků bude záviset na kvalitě odvedené práce. Prosadíme, aby podporu v nezaměstnanosti pobírali jen ti nezaměstnaní, kteří aktivně hledají nové zaměstnání, nebo se aktivně účastní rekvalifikačních kurzů a vzdělávacích seminářů. Podpoříme práce na částečný úvazek a sdílení pracovních míst, které umožní zaměstnavatelům zaměstnávat ty zaměstnance, kteří by jinak na plný úvazek zaměstnat nemohli. Podpoříme zaměstnávání rizikových skupin (zdravotně postižení, absolventi vysokých škol, lidé v předdůchodovém věku a dlouhodobě nezaměstnaní). Zajistíme důsledné potírání práce „načerno“, která nejen znevýhodňuje a zneužívá dotyčné pracovníky, ale zároveň znevýhodňuje ostatní osoby na trhu práce. Posílíme provázanost škol s pracovním trhem a zaměstnavateli. Vzhledem ke specifickým dlouhodobě nezaměstnanosti u nepřízpusobivých minorit prosazujeme úzkou spolupráci s orgány místní samosprávy a neziskovými organizacemi, které se touto problematikou zabývají. Snížení počtu státních úředníků o 10 % - více než 450 tisíc státních úředníků na všech úrovních státní správy představuje pro naše veřejné finance obrovskou zátěž. Redukce tohoto úřednického aparátu přispěje k zefektivnění činnosti ve státní správě a přinese do veřejných financí částku zhruba 16,5 mld. korun. Prosadíme měření byrokratické zátěže ve veřejné správě. Vytvoření jednoho inkasního místa. Po vzoru Španělska, Kypru a Malty sloučíme Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí a vytvoříme jedno Ministerstvo zemědělství a životního prostředí. Agenda zemědělství, ani životního prostředí nevymizí. Pouze dojde k efektivnějšímu přeuspořádání a řešení souvisejících problémů na jednom místě, zejména v oblasti vodohospodářství, lesnictví a obnovitelných zdrojů. Ušetříme finanční prostředky na odbor komunikace, legislativní, právní, personální, sekci vnějších vztahů a vyjdeme vstříc občanům, kteří si mnohdy musí vyřizovat žádosti na obou ministerstvech zároveň.



**Strana zelených**

Chceme věnovat velkou pozornost dalším aspektům aktivní politiky zaměstnanosti, která se zaměří na zvyšování kvalifikace a pružnosti pracovníků. Chceme, aby lidé mohli pracovat nejen za účelem obživy, ale také na sobě, na svém profesním a osobním rozvoji. Samozřejmostí musí být podpora částečných a dostatečně flexibilních úvazků, Chceme změny na úřadech práce, které zajistí, že budou jednat s nezaměstnanými jako s klienty a budou respektovat jejich individuální potřeby. Stát uvaluje vysoké daně a pojistné na práci. Povinné příspěvky na sociální a zdravotní pojištění jsou v ČR na straně zaměstnavatele jedny z nejvyšších v Evropské unii. Přitom ani takto vysoké odvody do fondů sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění nedokáží zajistit dlouhodobě udržitelné fungování důchodového systému a systému zdravotní péče. Strana zelených prosazuje, aby stát daněmi zatížil raději plýtvání energií a surovinami než pracovní místa. Nechceme, aby poplatníci dávali státu více. Daňové zatížení může zůstat stejně velké, jen se moudře přesune tam, kde dává smysl. Česká republika je jedinou zemí Evropské unie, ve které neplatí účinný služební zákon řešící povinnosti a práva úředníků, s cílem eliminace zbytečné byrokracie, odpolitizování státní správy, odbourání korupce a stabilizace úředníků. Důležitým cílem zelených je přijetí kvalitního zákona o státní službě, které povede ke stabilizaci a zvýšení výkonnosti státní správy. Platný, ale neúčinný zákon o státní službě „zacementoval“ velmi nevhodnou praxí povolební výměny úředníků po celé vertikále zejména tam, kde se rozdělují prostředky. Existuje přitom dostatek následování hodných vzorů, Kanadou počínaje, a výkonnostním systémem uplatňovaným v Novozélandské veřejné správě konče. Cílem není bezvýhradná definitiva úředníků postupujících neodborně, ale pojistka pro udržení ve státní správě těch úředníků, kteří postupují zákonně a odborně a čelí politicky motivovaným tlakům členů samospráv na to, aby konali v

rozporu se zásadami dobré správy či dokonce se zákonem. Zelení podporují bezodkladné nabytí účinnosti „služebního zákona“ ukládajícího povinnost provádět transparentní výběrová řízení na vrcholné pozice ve státní správě na základě posouzení profesních zkušeností a dovedností a garantující nestranný a autonomní výkon státní správy. Požadujeme nastavení závazných pravidel pro výběr a odvolávání ředitelů státních firem a zavedení horního limitu 6 let, po který mohou být ve funkci.

### Důchodová reforma, péče o seniory



Naše země dosud vydává na důchody mnohem méně, než je evropský průměr. Relativně o třetinu méně, absolutně pak ještě méně. Důchody jsou u nás proto citlivější položkou než jinde. Zvyšování důchodů a podobných dávek musí respektovat skutečnost růstu životních nákladů příslušných skupin i celkový růst příjmů. Životní náklady důchodců zpravidla rostou rychleji než průměrná inflace. Proto budeme prosazovat vyšší nárůst důchodů než růst životních nákladů důchodců tak, aby se reálná hodnota důchodů udržela alespoň na úrovni 55 % průměrné čisté mzdy. Uskutečneme v této souvislosti také jednorázovou „drahotní“ kompenzaci (tzv. třináctý důchod) z dividendy ČEZ u ve výši 2400 Kč. Zavedeme minimální důchod pro samostatně žijícího důchodce ve výši 1,2násobku životního minima. Budeme usilovat o to, aby pokračování důchodové reformy v ČR bylo výsledkem politické dohody parlamentních stran realizované po projednání jejich hlavních principů se zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů. Důrazně odmítáme experiment se zaváděním povinného kapitálového připojištění na úkor průběžného systému (tzv. opt-out), protože by ohrožoval současnou generaci důchodců a mladší generaci nutil platit do systému dvakrát. Naopak budeme usilovat o zachování a další rozvoj průběžného systému financování penzí, který je schopný zajistit dostatečnou náhradu mzdy ve stáří, při invaliditě, osíření a ovdovění, a účinně tak chránit společnost před nárůstem chudoby. Postupný nárůst důchodového věku a počtu odpracovaných let se díky prodloužení očekávané délky života stává nutností. U vybraných rizikových povolání považujeme za vhodné umožnit dřívější odchod do důchodu na základě dodatečného povinného pojištění placeného zaměstnavatelem s podporou státu.



Počítáme se zákonnou valorizací důchodů. Budeme prosazovat vytvoření dvou povinných pilířů důchodového systému – průběžného a kapitálového – přičemž v nich budou platit tyto principy: ... výše důchodů vyplácených z průběžného systému bude závislá na počtu vychovaných dětí (budoucích plátců pojistného do průběžného pilíře); ... výše povinného příspěvku do tohoto pilíře se bude snižovat o 3 % z pojistného na každé dítě po dobu jeho ekonomické závislosti na příjmech rodiče, přičemž celková sleva může dosáhnout nejvýše 12 % z pojistného; ... rodiče s menším počtem dětí si budou na část svých důchodových příjmů (bezdětní na celý důchod) šetřit v kapitálovém pilíři důchodového systému; ... odpovědnost rodičů za výchovu dětí a odpovědnost dětí za zabezpečení rodičů v době stáří podpoříme zavedením přímého převodu části pojistného odváděného do průběžného systému důchodového pojištění od každého poplatníka jeho vlastním rodičům (výše přímého převodu cca 2 % hrubé mzdy). V rámci důchodové reformy posílíme motivaci a zlepšíme podmínky pro individuální důchodové připojištění v období pracovní aktivity občanů.



Zastavení růstu věkové hranice pro odchod do důchodu u mužů na věku 63 let a u žen níže podle počtu dětí. Zachování průběžného, státem garantovaného důchodu jako základu důchodového systému. Odmítnutí pokusů o privatizaci důchodového pojištění; penzijní připojištění umožnit nadále na dobrovolném základě s možným příspěvkem zaměstnavatele. Uzákonnit kategorii minimálního důchodu s jeho postupným zvyšováním až na 10 000 Kč měsíčně. Pravidelnou valorizací důchodů podle růstu životních nákladů domácností důchodců, inflace a

vývoje mezd a platů. Výstavbu domovů a zařízení pro seniory, včetně stacionářů pro seniory vyžadující celodenní péči a dohled, a zachování současných sociálních zařízení pro seniory. Nesnižovat odvody na zdravotní, důchodové a nemocenské pojištění a státní politiku zaměstnanosti, zcela zrušit jeho zastropování pro lidi s vysokými příjmy.



**Dokončení důchodové reformy.** Podpoříme penzijní připojištění a spoření, konkurenci penzijních plánů a dobrovolný převod části důchodového pojištění do důchodových fondů. Jeden z nich bude státní, a tedy i státem garantovaný. Veškeré nové privatizační příjmy budou směřovat na reformu penzí. Umozníme dobrovolný převod 1 % z důchodového pojištění svým rodičům na zvýšení jejich příjmu v seniorském věku. Tím bude výrazně demonstrována mezigenerační solidarita v rodině a vazba mezi počtem řádně vychovaných dětí a příjmem v důchodu. Podpoříme péči o seniory v domácím prostředí. Daňově zvýhodníme členy rodiny, kteří doma pečují o seniory s vyšším stupněm závislosti na jejich péči. Na úrovni obcí s rozšířenou působností vytvoříme komunitní centra sociálně-zdravotní péče a systém komunitních geriatrických sester a lékařů. Podpoříme rozvoj stacionářů, terénních a ambulancních sociálních služeb.



S podporou Starostů

**Důchody v roce 2011 ponechat bez valorizace,** v následujících letech valorizovat dle stávajícího mechanismu. Upřednostnění rodinné péče o seniory a osoby se zdravotním postižením a odpovědnost nejbližších příbuzných v zajištění péče o tyto osoby. Zvýhodnění pečujících obdobným způsobem, jako péče o dítě do 12 let. Důsledné uplatňování zákonné vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům. Stávající průběžný systém financování státního důchodového pojištění výhradní formou zdanění práce (28 % z vyměřovacího základu daně z příjmů fyzických osob) je dlouhodobě neudržitelný, podvazuje ekonomický rozvoj společnosti a zejména ohrožuje budoucí důchodce nedostatkem prostředků na důchody. TOP 09 bude prosazovat etapovou transformaci k výkonnějšímu vícesložkovému systému, jenž povede ke konečnému cíli, kterým jsou důstojné budoucí peníze pro budoucí generace. Do systému stávajících vyplácených penzí se nezasáhne, pro současné důchodce musí být důstojná výše penzí zachována. Česká správa sociálního zabezpečení bude mít po skončení každého kalendářního roku zákonnou povinnost poslat každému plátcovi do průběžného systému informaci, kolik zaplatil za uplynulé období, a současně provede propočty, jaký by na základě stávajícího mechanismu pobíral v budoucnosti měsíční důchod. Tato informovanost je předpokladem pro podporu nezbytných systémových změn širokou veřejností. V druhé fázi změna systému na tzv. vícesložkový: průběžný – financovaný z povinného důchodového pojištění, výše odvodu 28 %, kapitalizační – občan se může dobrovolně rozhodnout pro svůj vstup. V takovém případě se mu sníží odvod do průběžné složky na 24 %, avšak bude mít povinnost platit na svůj kapitalizační účet nejméně 6 %. má-li rodiče pobírající starobní důchod, je z jeho účtu rodičům pravidelně odesílána částka ve výši 2 %. Výpadek příjmů stávajícího průběžného systému financování důchodů pokryjí aktiva společnosti ČEZ a v případě nutnosti z nepřímých daní. Ke správě individuálních kapitalizačních účtů a jejich zhodnocování bude vytvořena zvláštní instituce, jejímž zřizovatelem bude stát. V žádném případě se nejedná o privatizaci důchodového pojištění, ale o spolupráci veřejného a soukromého sektoru. V závislosti na možnostech státního rozpočtu je předpoklad v budoucnu zvyšování podílu dobrovolného vyvázání ze státní průběžné složky tak, aby peníze v horizontu třiceti let byla v průměru složena z poloviny státní průběžné penze a z poloviny z penze z kapitalizačního systému a bonusu od dětí. Díky vyváženosti příjmů od státu, kapitalizačního systému a příjmu od svých dětí budou dnešní třicátníci mít za třicet let důstojné důchodové příjmy, budoucí peníze budou spravedlivé a budou lépe odrážet společenský přínos jedince pro rozvoj společnosti. Reforma nepovede k okamžitým úsporám státního rozpočtu, reforma však zajistí, že budoucí náklady na důchodový systém nepovedou ke státnímu bankrotu.




Navrhujeme třísložkový důchodový systém financovaný z těchto zdrojů: Stávající průběžný systém financování z odvodů na sociální pojištění, možnost spoření 4 % z odvodů na sociální pojištění v jediném státním penzijním fondu, soukromé komerční penzijní připojištění. Hlavními body naší důchodové reformy jsou: Převedení 4 % z průběžného systému na soukromý penzijní účet v jediném, státem zřízeném penzijním fondu. V současnosti platí na důchodové pojištění zaměstnanci 6,5 % ze mzdy a zaměstnavatelé odvádějí dalších 21,5 %, celkem tedy 28 %. Navrhujeme umožnit na základě principu dobrovolnosti převádět částku rovnající se 4 procentním bodům (z 28 %) pojistného do nově vzniklého státního penzijního fondu. Očekáváme, že tím by kumulovaný výnos po dostatečně dlouhou dobu výrazně zlepšil výši celkové penze. V tomto spořicímu systému předpokládáme zřízení účtu klienta, takže by každý občan viděl, jak se situace na jeho účtu vyvíjí. Výnosnost fondu předpokládáme 2 % nad hodnotu inflace díky investicím do státních dluhopisů. Protože je tento převod dobrovolný, navrhujeme motivační podporu tak, že každému, kdo má již uzavřené penzijní připojištění a rozhodne se pro převod, bude zvýšena výše státní podpory na penzijní připojištění na dvojnásobek (dnes max. 150 korun, tzn. max. 300 korun) po dobu 3 let. Tyto kroky by mohly vést k výpadku až 50 mld. v příjmové oblasti. S ohledem na princip dobrovolnosti předpokládáme, že systém se rozeběhne postupně, a proto očekáváme v příštím roce výpadek výrazně nižší – předpokládáme především vstup do fondového spoření u střední věkové generace (expertní odhad: výpadek ve výši 25 mld.). Nutno říci, že parametry důchodového systému bude nutno dále upravovat v závislosti na celkovém vývoji. Prosadíme důsledné oddělení důchodového rozpočtu od rozpočtu státního; případné přebytky zhodnocovat ve fondovém systému a neutráct ve státním rozpočtu. Věk odchodu do důchodu stanovujeme na 65 let a nechceme ho v budoucnu navyšovat. Cílem důchodové reformy je v budoucnu minimální jednotná starobní dávka a vyšší podíl individuálního spoření, užívání investičních nástrojů a zajištění se na stáří. Omezíme odchod do předčasného důchodu – zvýšíme procentuální sazbu snižující výši měsíčního důchodu ze současných 3,8 % na 6,5 % za každý rok předčasného důchodu (max. 3 roky). Rozsah tohoto opatření je v relacích velmi západní Evropy. Protože jsme si vědomi, že hospodářská krize vyvolává růst nezaměstnanosti a tlak zaměstnavatelů na odchod do předčasného důchodu, plánujeme zavést toto opatření až po poklesu nezaměstnanosti pod 8,5 %, tzn. po jasných signálech oživení. Zastavíme výplatu důchodů těm, kteří kromě důchodu pracují a jejichž mzda je vyšší než dvojnásobek průměrné mzdy. Podpoříme zaměstnávání seniorů snížením odvodů do důchodového systému pro zaměstnavatele důchodců.




Česká společnost stárne a důchodový systém je dlouhodobě v deficitu. Zvyšuje se riziko, že dnešní mladá generace bude v době svého seniorského věku odkázána pouze na důchod od státu, jehož výše bude nejistá. Zelení podporují takovou reformu důchodového systému, která umožní dnešním mladým lidem zajistit si prostředky na spokojené stáří z více zdrojů. Strana zelených bude podporovat spravedlivý důchodový systém založený jak na principech generační i příjmové solidarity, tak na principu individuální zodpovědnosti občana za zajištění prostředků na své stáří. Základem systému bude i nadále silný, státem garantovaný veřejný pilíř založený na povinné účasti každého občana. Důchody v rámci tohoto pilíře budou zajišťovány formou průběžného financování. Výše dávky ve stáří bude stejně jako nyní odvozována mimo jiné z výše výdělků a doby pojištění. Druhý pilíř systému bude soukromý a zcela dobrovolný a bude zajišťován na fondovém principu (penzijní připojištění či spoření). Menší část povinného pojištění bude moci občan čistě dobrovolně dle svého uvážení přeměrovat z veřejného pilíře do fondového za podmínky, že stejnou částku dodá navíc z vlastních úspor. Tím získá v budoucnu další zdroj pro zajištění svého stáří. Budoucí důchod z veřejného pilíře se mu adekvátně k převedeným prostředkům sníží. Stát přitom zajistí kontrolu finanční stability penzijních fondů, tak aby se pojištěnci nemuseli obávat vytunelování svých úspor. Stejně tak bude stát umožňovat i návrat pojištěnce zpět k platbám výhradně do ve-

řejného důchodového systému. Stát bude i nadále pomocí příspěvků a daňových úlev motivovat občany ke zvyšování měsíčního spoření na důchod. Strana zelených bude podporovat souběh důchodu a pracovní aktivity i po dosažení důchodového věku. Přispěje to nejen ke společenskému ocenění aktivních seniorů, ale také k zajištění finanční udržitelnosti veřejného pilíře důchodového systému. Při projednávání důchodové reformy podpoříme společný výpočet důchodů u manželů. Zajistí to, aby se vdovy, které strávily velkou část života péčí o děti, nedostávaly na pokraj chudoby. Chceme rovněž, aby se výpočet věku odchodu do důchodu na základě počtu vchovaných dětí vztahoval i na muže.

### Daně

 Vrátime se k úrovni daňové kvóty z let 2005–2007. Sjednotíme výběr daní a odvodů do jedné instituce – všechny daně, cla, sociální a zdravotní pojištění bude vybírat jeden úřad. Zavedeme nové daňové pásmo pro lidi s příjmem přes 1,2 mil. Kč ročně – 38 %. U daně z příjmů právnických osob vrátíme sazbu daně na úroveň roku 2008. Zrušíme zdaňování superhrubé mzdy. Pokládáme za nespravedlivý princip dvojího zdanění odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Dále pokládáme za nespravedlivé, že v systému údajně „rovné daně“ (jednotné sazby) jsou vlastně tři sazby daně. Nejvíce, asi 23 %, nyní zaplatí z přírůstku příjmu zaměstnanec, který zaplatí daň i z toho, co už jednou státu odvedl na pojištění, méně platí podnikatel (OSVČ), asi 19 %, a jen z některých příjmů se skutečně platí nejnižší sazba 15 %. Daňová progresse je podle zkušenosti všech zemí, které jsou hospodářsky i stavem demokracie vyspělejší než ČR, nástrojem vysoké motivace i sociálního smíru. Vychází z prokázané skutečnosti, že nejvíce je nutno stimulovat nižší příjmové vrstvy, protože paradoxně aktivitou nejméně získávají. Touto ekonomickou stimulací společnost ušetří na sociálních dávkách a prevenci sociálního vyloučení a kriminality. To je důvodem, proč zrušíme rovnou daň a zavedeme progresivní zdanění příjmů fyzických osob. Progresi posílíme u osob s ročním hrubým příjmem vyšším než 1,2 milionu korun zavedením dalšího zdaňovacího pásma ve výši 38 %. Prosadíme systém, který zaručí vysokou schopnost konkurence vůči zbytku Evropy. Daň z příjmu příjmově středním a nižším vrstvám neporoste. V rámci podpory rodin s dětmi obnovíme možnost společného zdanění manželů s dětmi. Zjednodušíme daně z příjmu právnických osob pokládáme nadále za potřebné. Zmenšit počet výjimek je vhodné, proto budeme v tomto směru hledat cestu ke shodě mezi všemi sociálními partnery na půdě „tripartity“. Zvýšíme sazbu daně z příjmů právnických osob ze současných 19 % na 21 %, což je úroveň z roku 2008. Prosadíme postupné sjednocení výběru daní, cel, zdravotního a sociálního pojištění do jedné moderní státní instituce. Toto opatření zjednoduší komunikaci poplatníků se státem, sníží administrativní náklady občanů i státu a zvýší celkovou efektivitu výběru daní a odvodů. V rámci modernizace daňové správy zvýhodníme subjekty podávající daňová priznání elektronickou formou. Usilujeme o trvalou aktivitu státní správy v boji s nepoctivostí v oblasti placení daní a cel včetně prohloubení legislativních nástrojů, jež má stát při potírání daňových úniků k dispozici. Speciální pozornost bude věnována boji s miliardovými daňovými úniky v oblasti DPH a spotřebních daní, jež vznikají při obchodování s pohonnými hmotami. ČSSD bude prosazovat postupné snížení limitu pro omezení hotovostních plateb a také další zpřísnění opatření směřujících proti praní špinavých peněz. V rámci toho zavedeme majetková priznání týkající se prokazování původu příjmů při nabytí vymezeného okruhu majetku evidovaného ve veřejných registrech. U tohoto typu majetku by mohl finanční úřad na základě zákonem stanovených důvodů požádat do tří let od nabytí vlastnického práva o doložení původů příjmů umožňujících nabytí majetku. V případě, že by původ peněz nebyl řádně doložen, mohl by finanční úřad nedoloženou část příjmů zdanit sankční sazbou ve výši 76 %. Toto opatření by se týkalo výhradně majetku v pořizovací hodnotě vyšší než 2 mil. Kč, u nemovitostí v pořizovací hodnotě vyšší než 10 mil. Kč.

 Pro posílení solidarity daňového systému jsme pro zavedení dvou daňových pásem: 15 % a 18 %, s hranicí na 600 000 Kč hrubého ročního příjmu. Daň z příjmu právnických osob zachováme na stávající úrovni (dle platného

zákonu). Upravíme daňové výjimky (příjmy osvobozené či odečitatelné položky) s důrazem na prioritní oblasti (bydlení, rodiny s dětmi, zodpovědnost za vlastní stáří, výzkum-vývoj-vzdělávání) a přehodnotíme daňovou uznatelnost některých výdajů. Chceme zavést novou slevu na dani z příjmu fyzických osob – 5000 Kč na první dítě, 10 000 Kč na druhé dítě, 20 000 Kč na třetí, 30 000 Kč na čtvrté a každé další dítě. Případný výpadek daňových příjmů státního rozpočtu budeme kompenzovat mírným snížením slevy na poplatníka. Jsme pro znovuzavedení společného zdanění manželů. Navrhujeme vyšší zdanění tabákových výrobků a alkoholu. Posílíme rozpočty samosprávy tím, že finanční prostředky ze státního rozpočtu určené pro některé dotační tituly ministerstev převedeme přímo do rozpočtů obcí. Posílíme rozpočty malých obcí a menších měst změnou kategorií velikosti obce a úpravou koeficientu v zákoně o rozpočtovém určení daní.



Zrušení superhrubé mzdy jako nejasný a podvodný způsob výpočtu příjmů zaměstnanců. Změna daňové soustavy: – vrátit sníženou sazbu DPH z 10 % na 5 % u zboží základní potřeby, ekologické veřejné dopravy a zavést nulovou sazbu DPH u základních potravin a léků, – zavést odstupňovanou daň z příjmů fyzických osob v pěti pásmech se snížením této daně na 9 % u příjmů nižších než je průměrná hrubá měsíční mzda v ČR a až 40 % daně u příjmů vyšších než 1 mil. Kč ročně, – zavést dvě daňová pásma u právnických osob podle ročního zisku (24 % do 10 mil. Kč ročního zisku, 32 % nad 10 mil. Kč ročního zisku), – postupnou přípravu ekologické daně (emise CO<sub>2</sub>, spotřeba energií) s návratností do úspor energií pro domácnosti, – zachovat osvobození od dědické daně u převodu menších majetků do 4 mil. Kč, u převodu vyšších majetků obnovit dědickou daň včetně progresse, – zdanit dividendy 25% sazbou, – osvobodit od zdanění úroky z vkladů obyvatelstva. Zavést majetková priznání u majetků nad 10 mil. Kč. Zákonem zakázat anonymní listinné akcie a zprůhlednit vlastnickou strukturu podniků. Zlepšit finanční zajištění pro rozvoj krajů, měst a obcí, pomoc státu při odlužení obcí.



Jednoduché a nízké daně: Zjednodušíme daňové zákony. Zároveň udržíme daně na současné úrovni. Nezvýšíme ani odvody na sociální pojištění. Nepřipustíme zvýšení sociálního pojištění a daní z příjmů pro firmy a živnostníky. Zachováme zvýšené daňové paušály pro živnostníky a zrychlené odepisování i po roce 2010. Zavedeme povinnost platit DPH pouze z uhrazených faktur. Legislativně přitom ošetříme zamezení možnosti zneužívání. Umožníme jednorozhodné daňové prázdniny pro řemeslné živnosti a drobné služby, pokud živnostník vytvoří aspoň jedno nové pracovní místo na minimálně dva roky a zároveň tento živnostník nepobírá sociální dávky. Daňové prázdniny bude možné využít v průběhu 4 let.



V daňovém systému se soustředí na maximální zjednodušení a zpřehlednění procesu výběru daní. Nový zákon o daních z příjmů, jehož obsahem bude: sjednocení základu daně pro všechny přímé odvody (daň z příjmů a všechna povinná pojištění), vymýcení řady zbytečných a systém zatěžujících výjimek, zrušení transakčních daní (daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitosti), přičemž výnosy z těchto majetkových operací budou zdaněny běžnou daní z příjmů a v rámci rodinných vazeb (I. a II. skupina) budou občané od daně osvobozeni. Jedno inkasní místo pro výběr daně z příjmů, sociálního a zdravotního pojištění, kam bude poplatník odvádět jednu částku vypočtenou z jednoho základu, uvedenou na jednom formuláři. Administrativa pak již zajistí distribuci příslušných částek na účty příslušných institucí. Výsledkem bude snížení nákladů na správu přímých daní a odvodů jak u státu, tak u daňových poplatníků v řádu desítek procent. Řadu dnes existujících zaměstnaneckých daňových zvýhodnění nahradíme jednotným paušálem na náklady na dopravu do zaměstnání, odečitatelným ze základu daně, a to stejným pro všechny daňové poplatníky.



Prodloužíme období zpětného vyměření daně ze současných 3 na 5 let. Znovu obnovíme útvary finanční policie. Dlouhodobým cílem

VV jsou nízké daně. Daň z příjmu právnických osob – ponechat pro následující dva roky sazbu ve výši 20 %. Předpokládaný příjem z tohoto opatření spolu s předpokládaným růstem HDP je 15 mld. korun. Daň z příjmu fyzických osob – zavést progresivní daň pro nejvyšší příjmové skupiny, konkrétně 25 % pro příjmy nad šestinásobek průměrné hrubé měsíční mzdy (zhruba 145 tisíc korun). Nebudeme zvyšovat strop pro odvody sociálního a zdravotního pojištění, neboť současnou výši považujeme z hlediska principu solidarity za dostatečnou. Daň z přidané hodnoty – ponechat pro následující dva roky sazby 10 % a 20 %. Zdanění prostituce – toto opatření přinese do státní pokladny až 1,5 mld. korun. Omezení výjimek v daňové oblasti – mimo jiné i zdanění zaměstnaneců benefitů. Zrušení daně dědičné a darovací – tyto daně považujeme za nemravné, neboť se zdaňuje to, co bylo již jednou řádně zdaněno. Příjem z těchto daní je zanedbatelný a naopak náklady na výběr jsou neúměrně vysoké. Daňové asignace – v první fázi navrhujeme zavést do našeho daňového systému prvek daňových asignací, který je v Evropě obvyklý. Konkrétně navrhujeme, aby mohl daňový poplatník odvádět 2 % ze zvýšené daňové sazby do oblasti, kterou si zvolí – kultura, sport, církev nebo neziskový sektor. V druhé fázi pak možnost daňové asignace rozšíříme i na základní sazbu.



Strana zelených

Odstraníme faktickou degeneraci. Rovná daň je ve své současné výši sazby i struktury (fakticky degenerativní průběh díky zdanění „superhrubé mzdy“) neudržitelná a zdanění superhrubé mzdy by mělo být zrušeno. Navrhujeme zavedení druhého pásma. To by mělo začínat tam, kde jsou uplatněny stropy na sociální a zdravotní pojištění, aby byla popřena degrese současného systému. Zelení podporují spravedlivé posílení prvků daňové progresie. Majetkové daně budou muset dostat vyšší váhu než v současnosti, jak je to ostatně obvyklé v řadě jiných zemí a v souladu s doporučeními OECD. Česká republika z členů OECD zdaleka nejméně využívá majetkových daní z nemovitostí, ačkoli jde o daň potenciálně výnosnou (aplikace tržních cen) a jen s nízkými distorzními účinky. Podporujeme zachování dvou sazeb daně z přidané hodnoty. Pohyb mezi sazbami je totiž důležitým nástrojem hospodářské i ekologické politiky. Připouštíme postupné mírné zvyšování sazeb DPH a současně navrhujeme snížit zdanění práce. Mezinárodní zkušenosti - podložené empirickými výzkumy - potvrdily, že nelze spoléhat na přímé daně a sociálních odvodů jako na prakticky použitelné nástroje fiskální konsolidace. Dobrým řešením je zvyšování podílu nepřímých daní a racionalizování výdajů. Chceme, aby pokračování v ekologické daňové reformě patřilo mezi hlavní opatření, která nová vláda podnikne proti vzrůstající nezaměstnanosti. Protože navrhujeme snížit zdanění práce, následně připouštíme postupné mírné zvýšení sazeb DPH. Zelení navrhuje v koordinaci s EU zvýšit spotřební daně z důvodů zamezení „průsaků“. Zvýšení sazeb spotřebních daní je podle nás nezbytné u následujících položek: tabákové výrobky, alkoholické nápoje, potraviny s vysokým obsahem rafinovaného cukru a živočišných tuků. Bude-li nutné hledat další příjmy státního rozpočtu, jeví se jako rozumné a efektivní zdanění motorových vozidel v závislosti na stáří a produkovaných emisích vozidla.

#### Zdravotnictví



Zachováme charakter zdravotnictví jako veřejné služby a trváme na zrušení poplatků u lékaře a v lékárnách. Zabráníme privatizaci nemocnic a zdravotních pojišťoven. Garantujeme limit maximální roční spoluúčasti u chronicky nemocných. Zavedeme připojištění pro nadstandardní podmínky lékařské péče. Zajistíme možnost, aby v odůvodněných případech mohl být bezplatný jakýkoli lék. České zdravotnictví dosahuje dlouhodobě v mezinárodním srovnání velmi dobrých výsledků a svou kvalitou a dostupností zdravotní péče patří ČR

k nadprůměru zemí Evropské unie. Za vysokou kvalitou českého zdravotnictví stojí především schopní a pracovití lékaři a zdravotní sestry. Sociální demokracie vnímá a prosazuje zdravotnictví jako veřejnou službu založenou na principu solidarity zdravých občanů s nemocnými, která je zajišťována prostřednictvím veřejného neziskového zdravotního pojištění. Počítáme se zachováním dostupné zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění a zachováním vysokého standardu nezbytné lékařské péče pro všechny občany. Jsme si vědomi, že moderní lékařská péče je stále dražší a vyžaduje vložit více peněz do systému. Řešení však nevidíme v neodůvodněném a plošném zvyšování spoluúčasti pacientů. Zásadně odmítáme návrhy české pravičky, aby lidé museli platit za léčbu běžných nemocí či provádění běžných operací, jako jsou například chřipka, operace kýly nebo křečových žil. Lepší organizace, výbava efektivní technikou a promyšlená centrální léková politika umožňují, jak jsme si ověřili, ušetřit miliardy. Nejsou vyčerpány ani ekonomické přínosy moderních informačních systémů a odborné specializace. Považujeme za vhodné otevřít cesty k dalšímu připojištění pro nadstandardní podmínky péče. Podpoříme zásadu nabídky minimálně jednoho plně hrazeného léku ve skupině s případnou možností žádosti o odůvodněnou bezplatnou výjimku. Bariéry ve zdravotnictví je nutno odstraňovat, nikoli budovat. Máme za to, že většina poplatků zavedených ve zdravotnictví se neosvědčila a nepochybně nepomohla zlepšení vztahů mezi pacienty a zdravotníky. Nejsme proti rozumné motivační spoluúčasti, chceme pouze zrušit její neefektivní a asociální formy. Jsme pro spoluúčast pacientů formou dobrovolného pojištění. Jsme pro takové zefektivněné systémy, ve kterém půjde více peněz na náročné léčby a ve kterém dojde ke zkrácení čekacích lhůt pro nákladné léčebné výkony.



Zdravotnictví chápeme především jako veřejnou službu a nárok na zdravotní péči jako právo zaručené listinou základních lidských práv a svobod. Ve spolupráci s odborníky budeme usilovat o vytvoření standardů odborné lékařské péče a úhradových standardů nároků z veřejného zdravotního pojištění a jejich následné promítnutí do právní úpravy zdravotní péče. To také umožní definici nadstandardů a rozvoj komerčního připojištění na zdravotní péči. Namísto regulačních poplatků za položky na receptu navrhujeme vynětí levných léků na banální onemocnění z úhrad ze zdravotního pojištění. Budeme iniciovat zavedení jednotné výše doplatků v lékárnách za léky, se zákazem reklamních a marketingových akcí u léků, které jsou plně či částečně hrazeny z pojištění. Stávající spoluúčast pacientů považujeme za dostatečně motivační a nechceme ji dále zvyšovat. Budeme prosazovat navýšení platby státu za státní pojištěnce a zvýšení stropů pro výběr zdravotního pojištění.



Zcela zrušit tzv. regulační zdravotnické poplatky a nezvyšovat spoluúčast pacientů; odstranit rozdíly v doplatecích na léky tak, aby byly finančně dostupné pro občany. V podílu zdravotnictví na HDP dosáhnout na evropský průměr 8 % (dnes v ČR pod 7 % HDP). Obnova sítě neziskových zdravotnických zařízení (vč. nemocnic), která nebudou působit na základě tržních principů, k zajištění dostupnosti kvalitní zdravotní péče občanů. Obnovení dosažitelnosti záchranné služby, lékařské a stomatologické pohotovosti. Nepřipustit další privatizaci zdravotnických zařízení a záchranné služby. Zajistit dostatečné financování zdravotnictví, prosadit zvyšování plateb státu za státní pojištěnce. Vytvořit jedinou veřejnou zdravotní pojišťovnu, zajistit důslednou státní kontrolu užití peněz ve zdravotnictví. Nesnižovat odvody na zdravotní, důchodové a nemocenské pojištění a státní politiku zaměstnanosti, zcela zrušit jeho zastropování pro lidi s vysokými příjmy.



Pacient musí mít přístup ke všem potřebným informacím. Musí vědět, jaké povinnosti má vůči němu zdravotnické zařízení i zdravotní pojišťovna. Garantujeme občanům právo vybrat si zdravotnické zařízení, zdravotní pojišťovnu i pojistný produkt. Zavedeme možnost podat si stížnost na kvalitu a zajištění péče i pojištění. Fakultní nemocnice transformujeme na univerzitní nemocnice na evropsky standardním neziskovém principu a na bázi spolupráce státu a univerzit. U zdravotních pojišťoven zvýšíme jejich povinnosti při zajišťování zdravotní péče vůči svým pojištěncům.

Uděláme pořádek v poplatcích a odstraníme chaos, který je důsledkem anarchie krajů pod vedením ČSSD. Zachováme námi zavedenou sociální ochranu občanů v podobě limitu spoluúčasti. Jen za loňský rok ochránil 250 tisíc lidí. Budeme pokračovat v úspěšné koncentraci specializované péče tak, aby každý občan nezávisle na tom, kde bydlí, měl garanci přístupu k nejmodernější péči na evropské úrovni. Posílíme kontrolu státu nad penězi ve veřejném zdravotním pojištění, nad zdravotními pojišťovnami a kvalitou poskytovaných služeb. Prevenci považujeme za klíčovou pro předcházení nemocem či pro jejich včasný záchyt. Podpoříme celonárodní preventivní a screenin-  
gové programy s pozitivní finanční motivací pro ty, kdo se jich zúčastní. Vytvoříme podmínky a prostor pro dobrovolné připojištění nehrzené nebo částečně hrazené péče či pro nadstandard. Umožníme dobrovolné zdravotní spoření s podporou státu především pro mladší generaci. Sjednotíme financování zdravotně sociálních a ošetrovatelských služeb pro seniory. Umožníme vznik dobrovolného ošetrovatelského připojištění na stáří. Účinnou podporou domácí péče dáme pacientům skutečnou možnost se rozhodnout, kde chtějí v případě dlouhodobé nemoci stonat – zda v nemocnici nebo doma. Zavedeme potřebné standardy zdravotní péče, které zajistí každému občanu nárok na kvalitní péči plně hrazenou z tohoto povinného a solidárního pojištění. Nadstandard považujeme za alternativu k plně hrazené variantě péče, kterou si občan dobrovolně zvolí. Chceme umožnit výběr zdravotních plánů z veřejného zdravotního pojištění v rámci konkurence zdravotních pojišťoven. Prosadíme nepodkročitelné čekací doby na operace a garanci dostupnosti zdravotních služeb, včetně zdravotní záchranné služby.

## TOP09

S podporou Starostů

Jsme si vědomi, že systém poskytování zdravotní péče vyžaduje změny. Tyto změny nelze dělat bez rozmyslu, je nutno chránit a rozvíjet to, co je na našem zdravotnictví vynikající. Nedopustit zhoršování dostupnosti a kvality zdravotní péče, ke kterému by vedl stále se zvyšující deficit systému zdravotního pojištění. Tento deficit nelze řešit zvyšováním zdravotního pojištění, ale mnohem efektivnějším vynakládáním výdajů. Výdaje na zdravotní péči budou i nadále významně regulovány. Není však možné přenášet veškerou tíži regulačních opatření, jako je tomu dosud, na úkor mezd lékařů, sester a ostatních zdravotnických pracovníků. Bude zvýšena odpovědnost zdravotních pojišťoven za nákup zdravotní péče. Povinností zdravotních pojišťoven bude každoročně poskytnout pojištěnci výpis jeho plateb na straně jedné a čerpání prostředků na jeho léčbu na straně druhé. Zabezpečíme důsledný dohled nad dodržováním pravidel tak, aby zdravotní pojišťovny nakupovaly zdravotní péči v rozsahu a kvalitě garantované zákony. Vytvoří proto nezávislý úřad pro dohled nad poskytováním zdravotní péče. Jeho úlohou bude také kontrola solventnosti pojišťoven a kontrola poskytovatelů péče, zda péči poskytují „lege artis“ neboli včas a podle nejnovějších vědeckých medicínských poznatků. nově definované právní postavení poskytovatelů povede ke zvýšení jejich odpovědnosti. Pojištěnci, kteří pečují o své zdraví, budou k prevenci motivováni, tudíž i zvýhodněni. Postupně musí vzniknout institut reálné ceny, která spravedlivě ohodnotí poskytovatele za poskytnutou zdravotní péči. tím budou vytvořeny podmínky nejen pro pokrytí nákladů, ale i k tvorbě finančních rezerv pro zajištění rozvoje a modernizace. Ani zvýšení efektivity nezajistí trvale dostatek zdrojů, a proto bude nutno nově definovat pravidla spoluúčasti na úhradě zdravotní péče, spravedlivá a sociálně únosná. V žádném případě nesmí snižovat dostupnost zdravotní péče. Spoluúčast bude vyloučena u život ohrožujících stavů a dalších závažných onemocnění. nárůst spoluúčasti nebude skokový, ale bude realizován postupnými kroky. Důležitým nástrojem bude stanovování ročního limitu maximální spoluúčasti občanů a ročního procentního růstu spoluúčasti na celkových výdajích systému. spoluúčast, která tvoří v současnosti zhruba 14 % celkových výdajů oproti 25 % obvyklým v rozvinutých zemích evropské unie, bude růst maximálně o 3 procenta ročně. Převedení nemocenského pojištění pod zdravotní pojišťovny. Nová pravidla pro kvalifikované posuzování zdravotního stavu, především v oblasti krátkodobé a dlouhodobé pracovní neschopnosti. Změny v lékové politice, které povedou k vyšší transparentnosti určování úhrad a spoluúčasti pacientů.



Zajistíme jednoznačné stanovení definice základní zdravotní péče a stanovení páteří sítě nemocnic a zdravotnických zařízení tuto péči poskytujících. Zdravotnická zařízení v této základní síti budou garantovat kvalitní a dostupnou zdravotní péči v rámci základního zdravotního pojištění. Teprve jasná definice základní zdravotní péče a přístupná „mapa“ zdravotnických zařízení jasně stanoví, co a kde může pacient českého zdravotnictví očekávat. Stanovíme standard zdravotních výkonů, který bude určen v diskusi zástupců odborných společností - lékařské komory, zdravotních pojišťoven, ministerstva zdravotnictví a zástupců svazu pacientů. Standard bude průběžně každý rok aktualizován tak, aby do něj mohly být zahrnuty nové medicínské postupy a technologie. Považujeme za samozřejmé zastoupení krajů při výběru zdravotních zařízení do základní páteří sítě prostřednictvím svých hejtmánů. Uvažujeme o privatizaci pouze těch zdravotnických zařízení, která nespádají do základní sítě. Zajistíme, aby úhradu základní péče zprostředkovávala jediná státní pojišťovna efektivně hospodařící pod ministerstvem zdravotnictví, jejímž jediným kritériem bude kvalita odvedené péče a ne její množství, jak tomu bylo doposud. Prosadíme přijetí nového zákona o zdravotní péči a zákon o zdravotnickém zařízení. Rozdělíme zdravotní pojištění na standardní (základní) a nadstandardní. Povinné základní zdravotní pojištění se bude týkat každého občana České republiky. Bude zajišťovat úhradu základní zdravotní péče v zákonem jasně definovaném rozsahu, jejíž kvalitu a dostupnost bude garantovat ministerstvo zdravotnictví. Nadstandardní zdravotní pojištění nebude regulováno a jeho konkrétní typy budou otázkou volné soutěže mezi službami a nabídkami jednotlivých pojišťoven v této oblasti. To umožní zkvalitňování jednotlivých produktů v rámci konkurenčního boje mezi pojišťovnami. Uspoříme ve zdravotnictví zavedením jediné pojišťovny pro základní zdravotní péči (úspory na administrativních nákladech na výběr veřejného pojištění skrze stávajících devět pojišťoven – 5 mld.) a definici základní zdravotní péče (snižení nákladů na základní zdravotní péči – 10 mld.) 15 mld. ročně. Snižíme odvody na základní zdravotní pojištění o 5 %, díky úsporám vzniklým definicí standardu a nadstandardu. Zrušíme nesmyslný poplatek za položku na recept. Po definování základní zdravotní péče zrušíme celý stávající systém regulačních poplatků. Do té doby však chceme zachovat poplatky ve zdravotnictví jako prostředek regulace čerpání péče ze zdravotního pojištění, vyšší efektivity práce především ambulantních a praktických lékařů a snížení celkových výdajů za léky a zdravotnický materiál. Regulační poplatky odrazují pacienty s banálním onemocněním od nadužívání zdravotní péče a lékařům tak dávají více času na péči o pacienty se závažným onemocněním. Nutné je však účinně chránit ty pacienty, kteří frekventovanou péči opravdu potřebují. Požadujeme zachování poplatku za pobyt v nemocnici a poplatku na lékařské a lékárenské pohotovosti. Odmítáme legislativně neupravené svévolné doplátky (například za registraci u gynekologů či služby stomatologů). Pro každou skupinu nemocí bude stanoven minimálně jeden plně hrazený lék. Lékař bude povinen o tomto léku pacienta informovat. Pro výběr tohoto léku bude zřízena nezávislá expertní komise, která bude při výběru zohledňovat především kvalitu, širokou akceptovatelnost a cenu léku. Zajistíme, aby nákup těchto léků, stejně jako zdravotního materiálu a zařízení ve zdravotnických zařízeních spadajících do základní páteří sítě, byl prováděn prostřednictvím transparentních internetových aukcí. Požadujeme, aby chronicky nemocní pacienti, pro které bude nejlépejší lék zdravotně nepřijatelný, měli možnost na základě posudku revizního lékaře zdravotní pojišťovny dostat alternativní nehrzený lék bez doplátku. Stanovíme doplátky za léky tak, aby se nepřijatelným způsobem nelišily, lékárna od lékárny. U léků s částečnou úhradou zavedeme regresivní systém doplátků na léky (pro dražší léky nižší spoluúčast než pro levnější), neboli větší příplatky na běžné nemoci a žádné, nebo minimální příplatky na vysoce specializované léky pro těžce nemocné. Alkohol a tabákové výrobky mají prokazatelně negativní vliv na lidské zdraví. Nevylučujeme dal-

ší zvýšení spotřební daně s ohledem na situaci v okolních zemích pro tyto výrobky a využití části získaných financí k podpoře preventivních programů ve zdravotnictví.



**Strana zelených**

Zelení budou prosazovat programy aktivního vyhledávání onemocnění v počátečním stadiu. Posílíme také nabídku preventivních prohlídek.

V rámci výchovy ke zdraví bude Strana zelených podporovat šíření znalostí o základních projevech nemoci a doporučených postupech samovyšetřování a sebezpěče. Ve školách by se tématu zdraví mělo dostat mnohem větší pozornosti. Podpora zdraví pro dospívající by měla být zaměřena na zdravý životní styl, prevenci nechtěného těhotenství, prevenci přenosných chorob včetně HIV/AIDS, a v neposledku pak předcházení úrazům. Více využívat by se mělo například online aplikace pro sebediagnostiku, či osobní péče v domácím prostředí pacienta. Musíme rozšiřovat znalosti zásad poskytování první pomoci, standardů zdravotní péče, informace objektivního typu (žebříčky zdravotnických zařízení) i subjektivního (čeho si má pacient ve zdravotnickém zařízení s ohledem na kvalitu péče všimnout) hodnocení kvality péče a znalost uznávaných metod komplementární/alternativní medicíny. Domníváme se, že je třeba dohlížet, aby zdravotní pojišťovny dostatečně a efektivně využívaly fondy na financování preventivních programů. Pokud ne, mělo by to být kvalifikováno jako vážné porušení jejich kázně. Strana zelených usiluje o to, aby se udrželo a dále rozvíjelo moderní, efektivní a solidární zdravotnictví jako veřejná služba dostupná každému. Pacient si může připlatit za nadstandardní služby, ale za nadstandard nepovažujeme žádnou formu zdravotní péče jako takové, ale jen zvýšené pohodlí nebo zároky, jež nejsou lékařsky indikovány. Kvalitní zdravotní péče musí být garantována všem; nikomu nemůže být odepřen typ péče, který potřebuje, jen z ekonomických důvodů. Tento garantovaný systém zdravotní péče vychází z principu povinné solidarity financované z veřejných zdrojů a je založen na zákonném pojištění. Prosazujeme jasné legislativní zakotvení odborných a finančních vztahů v trojúhelníku, který tvoří poskytovatel zdravotní péče, pacient a zdravotní pojišťovna. Chceme, aby si lidé mohli svobodně vybírat z veřejných a soukromých zdravotnických zařízení i mezi jednotlivými pojišťovnami. Prosadíme rovnoprávné postavení zdravotnických zařízení bez ohledu na jejich vlastnictví a právní formu – navrhujeme nahradit tzv. zákon o neziskových nemocnicích novým, v prostředí EU standardním zákonem o neziskových organizacích. Nepodporujeme privatizaci veřejných zdravotních pojišťoven. Podmínkou pro fungující konkurenční prostředí ve zdravotnictví je pluralita vlastníků zdravotnických zařízení a zdravotních pojišťoven. Pro zamezení vzniku škodlivých monopolů považujeme za nezbytné neumožňovat vzájemné vlastnické propojení zdravotních pojišťoven, zdravotnických zařízení, lékáren, distributorů léčiv a zdravotnického materiálu.

### Školství



Zavedeme povinný bezplatný rok předškolní výchovy. Vytvoříme prostor pro lepší výuku angličtiny, dalších cizích jazyků a matematiky. Státní maturity zahájíme až po důkladné přípravě. Jsme proti školnému na veřejných vysokých školách. Zvýšíme platy pedagogům a dalším pracovníkům ve školství. Zajistíme rozvoj Akademie věd ČR. Kvalifikace, důvtip a pracovní disciplína musí zůstat hlavními silami české společnosti. Dostupnost všech forem vzdělání, přiměřená individuální schopnostem, je základním předpokladem využití šance, kterou nabízí globalizace. Každý promarněný talent, každou nerozvinutou dovednost osobnosti draze zaplatíme. Ztrátu talentů např. i ze sociálních důvodů si nemůžeme dovolit. V populaci dvacetiletých je vysokoškolské vzdělání nejdynamičtější složkou vzdělávací soustavy. V této populaci již máme stejně vysokoškoláků jako vyspělé země. Nyní je nutno zvýšit kvalitu tohoto studia. Zdroje vysokých škol musí v budoucnosti více záviset na výsledcích jejich práce v odborné i pedagogické oblasti. Nutné je odpovídající odměňování pedagogic-

kých a odborných pracovníků. Akademické svobody jsou základní podmínkou rozvoje vysokých škol. Proto trváme na zachování samosprávy v terciárním školství. Školné nepokládáme za faktor, který by zkvalitnil studium. Nepodpoříme jeho zavedení na veřejných vysokých školách.



Předložíme nový zákon o pedagogických pracovnících, který bude definovat pedagoga jako samostatnou profesní skupinu, bude obsahovat kvalifikační předpoklady, povinnost dalšího vzdělávání, kariérní systém včetně atestací. Budeme usilovat o lepší ochranu osobnosti učitele před projevy agresivity. Budeme prosazovat reformu pedagogických fakult, změnu v přípravě a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve vazbě na kariérní systém. Budeme se zasazovat o zjednodušení přijímacího řízení na střední školy. Zasadíme se o zavedení „státní maturity“ jako vstupenky na vysokou školu, která bude zároveň garancí zvýšení kvality středoškolského vzdělání. Budeme podporovat státní závěrečnou zkoušku po tříletých učebních oborech, která bude garantovaná státem i hospodářskou komorou a bude znamenat lepší uplatnění na trhu práce. Podporujeme řemesla, spolupráci odborných škol a podniků. Chceme podpořit rozšíření odpočtu nákladů za praxi učňů v provozu až do výše 50 %. Podporujeme společné projekty odborných škol a partnerských podniků v přípravě vzdělávacích programů a stáží jako dalšího vzdělávání učitelů. také na středních školách podporujeme rozšíření etické výchovy jako nástroje pro osobnostní rozvoj mladých lidí i pro boj se šikanou a sociálně patologickými jevy. Zasadíme se o zavedení maturitního oboru Praktické sestry se samostatným výkonem činnosti po půl roku praxe. Navrhujeme transformaci oborů vyšších odborných škol na vysokoškolské studijní obory profesních bakalářů neuniverzitního typu a na programy pomaturitního studia a kurzů. Výdaje na školné na vyšší odborné škole, základní umělecké škole a na volnočasové aktivity zařadíme mezi odečitatelné položky ze základu daně. Chceme, aby se řídicí průkaz a svářečské zkoušky staly povinnou kompetencí, hrazenou ze školních prostředků, pro absolventy oborů, u nichž jsou tyto dovednosti vyžadované v praxi. Budeme (s využitím dotací z evropských fondů) prosazovat investiční program pro rozšíření kapacit stávajících mateřských škol s předností pro malé obce. Budeme usilovat o to, aby na základních školách bylo zajištěno (zejména z programu evropských fondů) kvalitní vybavení a provoz informačních a komunikačních technologií. Budeme usilovat o změnu ve financování regionálního školství: o větší průhlednost, podporu řemesel, technických oborů a malých škol. Změníme financování tak, aby kromě počtu studentů rozhodovala kvalita a potřeba daného studijního programu. Budeme prosazovat zavedení státem podporovaného spojení a půjček na studijní účely, rozšíření stipendií.



Program výstavby a obnovy jeslí a mateřských škol; vytvářet podmínky k 100% docházce dětí do posledního předškolního ročníku. Zavedení bezplatné docházky do mateřské školy pro další ročník (4–5leté děti). Posílení veřejného školství, financovaného z veřejných zdrojů jako převažující základ vzdělávací soustavy na všech stupních; školství soukromé a církevní financovat z jejich vlastních zdrojů. Posílení funkce státu a zřizovatelů i jejich zodpovědnosti za podmínky a výsledky práce škol. Úprava práv a povinností žáků a zákonných zástupců. Optimalizace vzdělávacích dokumentů, zkvalitnění učebnic, učebních textů a metodik. Výchova proti všem formám diskriminace a intolerance včetně rasismu a neofašismu. Odmítnutí školného v jakékoliv podobě na všech stupních veřejných škol. Výrazná podpora rozvoji učňovského a středního odborného školství, zejména u nedostatkových a žádaných oborů, včetně středního zemědělského odborného školství. V síti učňovského školství vytvářet podmínky pro bezplatné poskytování ochranných pomůcek pro praktickou výuku, pro praxi související s oborem, přiměřenou mzdu v průběhu praxe a bránit zneužívání učňů jako levné pracovní síly. Zajistit finančně dostupné stravování ve školních jídelnách, bezplatný pobyt ve školní družině a školních klubech, podpora finančně dostupné zájmové činnosti při školách. Vytvořit a materiálně zajistit systém sociálních a prospěchových stipendií pro studenty vysokých škol; zabránit, aby vyplácení příspěvku na ubytování přímo studentům vedlo k omezo-

vání státního příspěvku na koleje a k faktickému zdražování cen kolejí a menz. Státní prospěchové stipendium pro studenty VŠ se studijním průměrem do 1,5 až do výše 5000 Kč měsíčně. Zvýšení počtu veřejně dotovaných kolejí a ubytoven i levných stravovacích kapacit pro studenty. Zajistit uznávání studijních programů a diplomů českých vysokých škol na celoevropské úrovni. Zabránit další devalvaci vysokého školství, způsobené především jeho extenzivním rozvojem, pozornost soustředit na kvalitu vysokých škol.

**ODS** Posílíme výuku jazyků na školách. Zasadíme se, aby byla zajištěna povinná výuka angličtiny, důraz na kvalitu studia a škol nejpozději od 3. třídy základní školy. Zavedeme výhodné studijní půjčky, umožňující studovat každému a splatné až po ukončení studia. Pokud půjčku za studenta zaplatí, byť jen částečně, zaměstnavatel, bude pro něj splacení daňově odečitatelné. Zavedeme studijní spoření, které sníží náklady studentů v průběhu studia. Bude daňově odečitatelné až do daňového bonusu sociálně znevýhodněných skupin. Zřídíme stipendijní fond pro vynikající české studenty na špičkových zahraničních univerzitách. Pomůže jim hradit školné a část životních nákladů. Daňově zvýhodníme zaměstnavatele přispívajícího na studijní spoření dětí svých zaměstnanců nebo na vzdělávání zaměstnanců, včetně rekvalifikací. Otevřeme diskusi o rozsahu a podobě finanční spoluúčasti studentů na vysokoškolském studiu. Podpoříme rozšíření funkcí odborně zaměřených středních škol jako center celoživotního vzdělávání, kvalitu maturitního studia zajistíme podporou společné části maturitní zkoušky i jako kritéria přijetí na vysoké školy. V učňovském školství podpoříme jednotnou závěrečnou zkoušku ve spolupráci se zaměstnavateli. Zavedeme systém hodnocení úspěšnosti škol. Ponecháme možnost přijímacích zkoušek na více středních škol.

**TOP09** Navrhujeme efektivní systém stipendií a půjček, umožňující financovat všechny náklady na vzdělání tak, aby žádný talent nebyl ztracen ze sociálních důvodů. Pro zvýšení úrovně vysokoškolského vzdělání současně zavedeme osobní motivaci studenta (školné) jako součást zmíněných nákladů na vzdělání. tento systém posílí aktivní přístup, zájem studentů o studium a osobní odpovědnost. zvýší také společenský tlak na poskytnutí kvalitního vzdělání. současně usnadní přístup sociálně slabých studentů k vysokoškolskému vzdělání, neboť i dnešní náklady bez školného nejsou nulové a neexistuje pro ně žádný systém půjček a podpor.

**VĚCI VEŘEJNÉ** Poloviční školné pro technicky zaměřené vysokoškolské obory, které přispěje k rozvoji českého průmyslu. Posílíme rozpočet Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o 10 mld. korun, finanční prostředky přesuneme z resortu obrany. Tedy nebudeme navyšovat celkový rozpočet, a tím zvyšovat schodek státního rozpočtu. Jsme přesvědčeni, že se jedná o investici do budoucna, která se rozhodně vyplatí. Zavedeme nástupní učitelské minimum 20 tisíc korun pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, čímž získáme více mladých učitelů a kvalitnější výuku cizích jazyků. Zvýšíme platy učitelů o 5 tisíc korun, ovšem za podmínky zavedení srovnávacích zkoušek na ZŠ (na konci 5. a 9. ročníku) a státních maturit na SŠ. Prosadíme funkční období ředitele na 5 let, pak musí zřizovatel vyhlásit nové výběrové řízení, ředitel může ve své funkci působit maximálně 3 funkční období, ředitele volí školská rada. 1 mld. korun investujeme do povinného vzdělávání pedagogických pracovníků. Prosadíme: úspěšné složení maturity = zvýhodnění při přijímání na VŠ. Podpora celoživotního vzdělávání, podpora e-learningu. Odložené školné na VŠ – absolvent ho bude platit zpětně, pokud bude po absolvování VŠ pobírat vyšší plat než je průměrná mzda. Na technických fakultách se bude platit zpětně jen 50 % školného. Pokud student překročí délku studia (od započatého 8. roku studia), bude školné platit ihned.

**Strana zelených** Zelení budou prosazovat rychlou digitalizaci českého školství na všech úrovních se zapojením veřejných i soukromých prostředků a uplatnění nejlepších zahraničních zkušeností. Přijímací zkoušky na střední školu by neměly znamenat rezignaci na alternativní programy na druhém stupni. Budeme podporovat vzájemnou spolupráci škol a rodičů. Chceme, aby domácí vzdělávání bylo

při splnění stanovených podmínek rovnocenné vzdělávání ve škole. Hlavní odpovědnost za domácí vzdělávání svých dětí přitom mají nést rodiče, nikoliv škola. Když přicházejí populačně slabé ročníky, klesá počet žáků ve třídách. Nesmí to být důvodem k propouštění učitelů nebo zavírání škol. Podpora sítě venkovských škol je důležitá nejen pro vzdělávání, ale i pro život místních lidí a rozvoj venkova. Současná struktura středního školství se musí přizpůsobit potřebám trhu práce i demografickému vývoji na straně jedné a očekávání studentů, zejména v souvislosti s jejich navazujícím studiem, na straně druhé. Strana zelených prosazuje zavedení a následně několikaleté ověření systémové finanční podpory vysokoškolských studentů formou grantů, stipendií, výhodného spoření a půjček. Bez odstranění sociálních nerovností v přístupu k vysokoškolskému vzdělání nelze o zavedení školného dle našeho názoru ani uvažovat.

#### Rodinná politika, bydlení, sociální dávky

**KDU-ČSL** Rodiny s dětmi byly nejvíce postiženy dodatečným zdaněním ve formě zdravotnických poplatků, DPH, inflace, skokové liberalizace nájemného atd. To je nutno rodinám vrátit. Ať už dětskými přídatky, vyššími daňovými odpočty (bonusem), společným zdaněním manželů, zvýhodněním v reformovaném důchodovém systému, či rozšířením možnosti čerpání rodičovského příspěvku. Podpora rodin s dětmi není sociální dávkou, je to investice do budoucnosti. Výchova dětí v rodině nesmí být důvodem ke snížení životní úrovně, které často postihuje zejména ženy. Považujeme za nutné zajistit mladým ženám a mužům rovný přístup ke vzdělání, cestu k bydlení a kvalitní práci. Proto zavedeme zvýhodněné půjčky na studium, zvýšíme a odstupňujeme sociální stipendia pro studující. Znovu zavedeme státní podpory na získání startovacích bytů pro mladé rodiny, podpoříme novomanželské půjčky na pořízení a modernizaci bytu s odpočtem části dluhu při narození dítěte. Zasadíme se o rozšíření zařízení péče o děti včetně pro děti do tří let, a to jak rozšířením veřejných služeb například v oblasti školek a jeslí, tak podporou zaměstnavatelů při jejich zřizování. To bude základem naší propulační strategie. Prosadíme zákon o sociálním bydlení. Prosadíme spravedlivou úpravu nájemného v zákoně o místně obvyklém nájemném a novou úpravou nájemních vztahů, přičemž za místně obvyklé nájemné bude považována cenová úroveň dosažená v roce 2010. Nájemní smlouvy budou mít zákonem stanovenou minimální dobu platnosti 5 let. Nepřipustíme výpověď nájemní smlouvy bez splnění podmínek zákona. Podpoříme mladé rodiny s dětmi při získání prvního bytu nebo při rekonstrukci staršího bytu formou „novomanželských půjček“, tj. zvýhodněných půjček mladým lidem do 40 let s odpočty na každé narozené dítě. Zachováme podporu stavebního spoření a hypoték. Pro případ, kdy se občané v důsledku nezaměstnanosti dostanou do platebních problémů a zhorší se finanční situace jejich domácností, připravíme systém refinancování hypoték. Tyto systémy lze připravit ve spolupráci s bankami tak, aby vyžadovaly jen minimální příspěvky z finančních prostředků státu. Znovu zavedeme systematickou podporu výstavby a rekonstrukce bytového fondu. Podpoříme rekonstrukce především u panelových domů, výstavbu technické infrastruktury pro rodinné domy zejména na venkově a výstavbu nájemních bytů a bytů pro sociálně a zdravotně handicapované spoluobčany. Prosadíme změnu právního rámce EU tak, aby zdroje evropských fondů byly použitelné pro sociální výstavbu a rekonstrukce domů.

**KDU-ČSL** Budeme prosazovat zásadu, aby navrhované zákony a opatření státní správy a samosprávy byly povinně posuzovány z hlediska jejich vlivu na rodiny. Podpoříme aktivity vedoucí k většímu sladění rodinné a profesní kariéry. Např. daňovým zvýhodněním podpoříme zaměstnávání rodičů dětí do 6 let na zkrácený úvazek. Jsme pro vznik firemních mini školek i vzájemnou rodičovskou výpomoc. Budeme dále podporovat služby zaměřené na odbornou pomoc rodinám, jmenovitě mateřská a komunitní centra, centra pro rodiny, manželské a rodinné poradenství a organizaci náhradního rodičovství. Naši čle-



nové se jako dobrovolníci budou podílet na organizování příslušné osvěty. Navrhne takovou právní úpravu, která umožní ženám donosit dítě i v obtížných sociálních nebo rodinných podmínkách tak, aby takové dítě mohlo rychle a plynule přejít do náhradní rodiny. Musí skončit administrativní a soudní průtahy prodlužující cestu k náhradnímu rodičovství. Navrhujeme zřídit ministerstvo pro rodinu. Budeme hájit zachování výše sociálních dávek, jsou-li plněny zákonné podmínky pro jejich výplatu. Zasadíme se o to, aby se hledaly další účinné nástroje pro zamezení zneužívání sociálních dávek, a budeme usilovat o jejich zavedení do praxe. Budeme prosazovat změnu podmínek poskytování nízkouročných úvěrů Státního fondu rozvoje bydlení z 300 000 na 500 000 Kč v obcích a sídlech do 5000 obyvatel. Budeme podporovat zachování stávající podoby stavebního spoření. Budeme podporovat výstavbu nájemních bytů. Současný program dotační podpory zainvestování sítí pro následnou výstavbu rodinných domků chceme omezit jen na obce a sídla do 5000 obyvatel; zároveň chceme zvýšit podporu na 80 000 Kč na budoucí bytovou jednotku. Intenzivněji využité území s vyšší hustotou bytů bude moci získat až 100 000 Kč na každou jednotku za šetrné chování v daném území. Pro družstevní bydlení chceme oživit a zmodernizovat formy pomoci. Výstavba družstevních bytů se státní pomocí by se měla stát finančně méně náročným doplňkem podpory výstavby nájemních bytů. KDU-ČSL je pro ochranu nájemníků před neúměrným zvyšováním nájemného. Proto budeme usilovat o dokončení procesu deregulace nájemného do roku 2012. Je třeba uzákonit právo majitele rozhodovat o tom, kdo mimo nejbližších příbuzných, vyjmenovaných v zákoně, smí v jeho bytě bydlet. Je to ochrana majitele a mnohdy i sousedů. Chceme nájemníkům zajistit právní nárok k nahlížení do rozúčtování tepla a dalších služeb v domě. Správci velkých činžovních domů a domovních celků budou muset svoji živnost certifikovat. K podpoře nutných investic spojených se zakládáním rodin navrhujeme zavést novomanželské půjčky se státní podporou.



Státní regulace cen plynu, elektrické energie, užitkové a pitné vody, tepla a paliv, boj proti jejich nadměrnému zvyšování. Státní regulace nákladů na bydlení a tzv. věcně usměrňované nájemné (stanovit tak, aby nájemné činilo maximálně 45 korun z metru čtverečního měsíčně), posílit právní ochranu nájemníků. Státní podpora výstavby startovacích a sociálních bytů, zejména formou obecních bytů s dostupným nájemným. Přijmout zákon o sociálním bydlení a stanovit normativy sociálně potřebných bytů. Podpora výstavby minimálně 40 000 bytů ročně, z toho 10 000 družstevních bytů ze stavebního spoření, včetně garancí Státního fondu rozvoje bydlení, revitalizací a rekonstrukcí bytového fondu. Novelizace zákona o vlastnictví bytů, zavedení registru bytů. Rozšiřování bezúročných půjček na pořízení bytu, rekonstrukci bytu a bytové zařízení pro mladé rodiny, novomanželské půjčky s podporou státu. Zachování státní podpory stavebního spoření a hypoték. Výstavba bytů finančně dostupných pro mladé rodiny. Zvýšení dávek při rodičovské dovolené na 14 000 Kč měsíčně s tím, že tato zvýšená odměna bude náležet matkám pečujícím o dítě do tří let; zavedení možnosti čerpání další rodičovské dovolené prarodiči. Vyšší podpora při narození druhého dítěte a dalšího dítěte (porodné, rodičovský příspěvek, přídavek na dítě). Přídavky vázat na dítě a ne na příjem domácnosti. Valorizovat přídavky na děti, rodičovský příspěvek a dávky péčovské péče podle životních nákladů.



Rozšíříme nabídku možností péče o děti výhodnými podmínkami pro zakládání firemních a jiných nestátních miniškol, živností péče o děti a jejich hlídání v rodině. Budou vhodným doplňkem především mateřských školek, které budou nadále v nabídce předškolní péče pro děti dominovat. Daňově zvýhodníme zaměstnavatele přispívající na péči o děti svých zaměstnanců a stejně tak rodiče využívající tuto péči mimo veřejné školky a jesle. Rodičům, kteří se chtějí vrátit brzy do práce, nově umožníme čerpat mateřskou 18 týdnů se 100 % původního platu bez navazujícího pobírání rodičovského příspěvku. Druhou mož-

ností zůstane mateřská v délce 28 týdnů se 70 % platu a s možností navázat na ni jednou ze tří variant rodičovské. U mateřské a rodičovské umožníme měnit jejich délku. Rodičovskou bude možné čerpat do 5 let věku dítěte. Zajistíme kurzy pro vzdělání pečovatelek o děti do 6 let z evropských fondů především tam, kde je obtížně dostupná péče o děti, například v menších obcích. Tím vzniknou nové pracovní příležitosti i pro nezaměstnané ženy nad 50 let, které mají často problémy s uplatněním na trhu práce. Podpoříme výstavbu startovacích bytů pro mladé rodiny, nájemního i družstevního bydlení. Prosazujeme adresné rozdělování sociálních dávek. Je lepší nechat rodinám nízké daně a tím i více peněz, než jim je vzít a následně vyplácet v dávkách. Jsou tak zvýhodněny ty rodiny, kde alespoň jeden z rodičů pracuje. Podmíníme výplatu podpory v nezaměstnanosti po 2 měsících a dávek hmotné nouze účastí na veřejně prospěšných pracích, veřejné službě, rekvalifikačních nebo vzdělávacích kurzech. Kdo je odmítne, přijde o sociální dávky. Výše dávek hmotné nouze bude odstupňována podle aktivity. Bude se zvyšovat od 20 do 40 hodin práce pro obec ve veřejné službě měsíčně. Alternativou výplaty dávek bude podmínka 40 hodin vzdělávání.



Zrušení porodného a pohřebného, dávky osobám v hmotné nouzi, které vyplývají z nedostatečného příjmu v rodině, nebudou kráceny, na podporu rodin s dětmi a možnosti co nejrychlejšího návratu žen k pracovní kariéře po narození dítěte prokazatelné náklady na služby spojené s hlídáním dětí a domácími pracemi mezi položky odečitatelné ze základu daně, tato daňová úleva bude limitována vyšší minimální mzdou a dosažením dvanácti let věku dítěte. Cílem je motivovat rodiče k práci, nikoliv k závislosti na sociálních dávkách. Proto zhodnotíme efektivitu poskytování všech rodinných dávek, zejména přídavku na dítě a rodičovského příspěvku, aby podmínky nároku na dávku, její výše a délka výplaty odpovídaly skutečnému účelu a smyslu dávky. Navrhujeme nahradit přídavky na děti vyšší slevou na dani z příjmu včetně zvýšení daňového bonusu. Vedle nezbytného motivačního efektu dojde i k významným administrativním úsporám. Určitá skupina obyvatel zneužívá sociální systém tím, že se rodiče účelově nepřihlásí ke společnému soužití. Takovému zneužívání je třeba zabránit důslednou kontrolou skutečného stavu domácností žádajících o tento typ sociálních dávek.



Omezení podpory stavebního spoření – stát dotuje stavební spoření částkou 13,4 mld. korun, i když toto spoření je většinou používáno na jiné účely než pro financování bydlení. Navíc jsou většinou spořeny minimální částky s maximálním příspěvkem státu. Proto prosazujeme zachování dosavadní podpory stavebního spoření, jen pokud je toto spoření skutečně spojeno s pořízením bydlení. Těm, kteří používají stavební spoření jako výhodnou formu spoření, i všem ostatním, chceme nabídnout možnost přímé koupě státních dluhopisů. Prosadíme právo obce krátit či odebrat sociální dávky, pokud příjemce uvede do žádosti nepravdivé údaje, neplatí nájem v obecním bytě, pokuty nebo neplní jiné povinnosti vůči státu či obci. Požadujeme právo pronajímatele bytu uplatnit svou pohledávku na neplatící nájemného u soudu ve zrychleném řízení, postižením dávky podpory v nezaměstnanosti, sociální podpory či dávky hmotné nouze. Obec budou provádět terénní šetření v domácnostech pobírajících podporu a ověřovat pravdivost údajů v žádostech příjemců dávek. Vyplácení dávek hmotné nouze bude probíhat především formou poukazů na stravování, ošacení a bydlení, aby nedocházelo ke zneužívání těchto dávek. Stát musí zajistit základní péči sítí poskytovatelů těchto služeb, kteří budou poukazy přijímat. Chceme v rodinné politice prosadit: zákonnou týdenní placenou otcovskou dovolenou, kdykoliv během prvních 3 měsíců života dítěte nad rámec zákonného nároku na dovolenou na zotavenou. V návaznosti na důchodovou reformu prosadíme možnost pro osoby vychovávající děti více si v rámci tříložkového důchodového systému odvádět na vlastní penzijní připojištění na úkor odvodů do I. pilíře (odvody na sociální pojištění). Zajištění vymahatelnosti vyživovací povinnosti, například odebráním řídičského průkazu při neplnění vyživovací povinnosti. Bránění ve styku s druhým rodičem v rozporu s rozhodnutím soudu kvalifikovat jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Rozvoj předškolních

zařízení (jeslí, školek, firemních školek, mateřských center), ať už soukromých nebo provozovaných samosprávou. Podpora firemních školek, které pomohou zvýšit kapacity dnes nedostatečné, formou daňového zvýhodnění. Podpora projektu sousedského hlídání, kdy osoba, která má v celodenní péči dítě do 6 let, může za úplatu hlídat i další děti. Tento systém považujeme za přirozený a podporující rozvoj sousedské komunity. Prosazujeme audit bytů na úrovni obcí (zjištění neoprávněnosti využívání obecních bytů až u 10 % nájemníků – například pronajímání 3. osobě). Prosazujeme u obecních bytů diferencovaný postup deregulace zohledňující sociální statut nájemníka. U nájemníků u soukromých majitelů prosazujeme, do doby než bude dána obec schopna alokovat dostatek volných sociálních malometrážních bytů, finančně podporovat z obecních rozpočtů sociálně slabé tak, aby byli schopni důstojně splácet nájemné. Vznik systému a organizaci nabízejících poradenství a podporu v případě hrozící ztráty bytu.



Zelení chtějí rodinou politiku, která bude podporovat vytváření dobrého prostředí pro spokojené mezilidské vztahy různých forem, od klasických rodin, přes soužití nesezdaných párů až po registrované partnerství. Rodina by neměla být překážkou na pracovním trhu a pracovní trh by neměl být překážkou pro rodinu. Stát má podle zelených vytvořit podmínky pro to, aby se rodiče o zplodění dítěte nerozhodovali pod hrozbou propadu životního standardu či sociálního postavení. Strana zelených chce systematicky odbourávat bariéry, které znemožňují sladování rodinného a profesního života. Prosazuje, aby stát podporoval pružné a alternativní pracovní režimy (zkrácené úvazky, práce z domova, flexibilní pracovní doba, aj.) pro rodiny s dětmi, rodiny, které se starají se o dlouhodobě nemocné či nemožoucí a podobně. Navrhujeme zavedení snížených odvodů pro zaměstnavatele a daní pro zkrácené úvazky a jiné flexibilní formy práce i zjednodušení pracovněprávní legislativy vzhledem k těmto formám pracovních režimů. Zdaleka nesplňujeme Evropskou radou doporučenou kapacitu školek (nejméně 90 % dětí) a zařízení péče o děti do tří let (nejméně 33 % dětí). Zelení se zasadí o postupné naplňování těchto doporučení a rozšíření nabídky služeb v této oblasti. Podporujeme pružnost těchto služeb, například možnost péče jen odpoledne nebo jen některé dny v týdnu. V této souvislosti prosazujeme umožnění souběhu čerpání rodičovského příspěvku a navštěvování zařízení péče o dítě. Zelení chtějí také dosáhnout zlepšení situace samozáživitelů/ů podporou mateřských škol, jeslí a dostatečným a vyhledatelným výživným. Zavedení třírychlostní rodičovské dovolené s sebou přineslo řadu problémů, byť principiálně jde o krok správným směrem. Především jsou kratší doby rodičovské dovolené nedosažitelné pro nízkopříjmové skupiny. Zelení proto prosazují reformu současného systému, tak aby umožňoval opravdovou volbu. Lidé s nižšími příjmy musí mít rovněž možnost zvolit si kratší dobu rodičovské dovolené. Dále prosazujeme větší flexibilitu, konkrétně možnost měnit rychlostní stupeň rodičovské dovolené v jejím průběhu a možnost střídání rodičů. Podporujeme větší zapojení otců do péče o nejmenší děti. Chceme doplnit mateřskou dovolenou o měsíční otcovskou dovolenou po porodu, která tatínkům opravdu umožní začít s rodičovstvím. Podporujeme kvótu pro druhého rodiče, tj. finanční zvýhodnění, pokud se rodiče na významnou dobu vystřídají. Prosazujeme, aby česká vláda podporovala dobrovolné sblížení rodinných politik členských států EU. Usnadní to život smíšeným manželstvím a lidem, kteří se stěhují z jedné evropské země do druhé. Strana zelených bude prosazovat rozvoj sociálního bydlení, a to jak pro osoby se zdravotním a sociálním znevýhodněním, tak pro mladé rodiny s dětmi. Naším zájmem je vznik zákona o sociálním bydlení včetně redefinice sociálního bydlení. Sociální bydlení musí být dostupné pro potřebné lidi se zájmem řešit svoji obtížnou sociální situaci a bude účinně prováděno s dalšími veřejnými službami a usnadní občanům v tíživé situaci cestu k zapojení do života. Podpoříme daňové úlevy a další motivační opatření pro majitele bytů, kteří nabízejí sociální bydlení. Chceme efektivnější systém přidělování bezbariérových bytů osobám se zdravotním postižením, především zkrácení čekacích lhůt.

\*\*\*

### Možnost hlasovat na voličský průkaz při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2010

Volič, který se nebudě zdržovat v době voleb do Poslanecké sněmovny konaných ve dnech 28. a 29. května 2010 ve volebním okrsku v místě svého trvalého pobytu, může hlasovat za podmínek stanovených zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“), o volbách do Parlamentu na voličský průkaz v jakémkoliv stálém volebním okrsku na území České republiky nebo ve zvláštním volebním okrsku v zahraničí (bližší viz Možnost volit při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2010 v zahraničí na mvcr.cz).

Způsob a podmínky vydání voličského průkazu pro volby do Poslanecké sněmovny jsou uvedeny v § 6a zákona o volbách do Parlamentu.

Zákon o volbách do Parlamentu v tomto ustanovení upravuje dva způsoby, jak lze již dnes požádat obecní úřad příslušný podle místa trvalého pobytu voliče o vydání voličského průkazu, a to:

pisemnou žádostí opatřenou ověřeným podpisem voliče; ověřený podpis žadatele zákon o volbách do Parlamentu vyžaduje proto, aby byl volič, který o vydání voličského průkazu žádá, chráněn před zneužitím tohoto institutu. Pro písemnou žádost o vydání voličského průkazu není žádný předepsaný formulář.

Úřední ověření podpisu voliče provádějí

1) úřady, kterými jsou podle zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů,

a) krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis, újezdní úřady,

b) držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky

Úřední ověření podpisu voliče provádějí

2) notáři na základě zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Při ověření podpisu u správních úřadů (viz shora ad 1a) lze využít osvobození od správního poplatku podle ustanovení § 8 odst. 2 písm. f) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, jež stanoví, že od poplatků jsou osvobozeny úkony pro účely využití volebního práva. Tuto skutečnost správní úřad u úkonu vyznačí.

Žádost musí být příslušnému obecnímu úřadu doručena nejpozději 7 dnů předem dnem voleb, tj. do 21. května 2010. V ustanovení § 6a odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu není upravena možnost podání žádosti o vydání voličského průkazu v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních právních předpisů, případně cestou datové schránky provozované podle zvláštního právního předpisu. Elektronickou žádost o vydání voličského průkazu, opatřenou zaručeným elektronickým podpisem a zaslou příslušnému obecnímu úřadu, tak nelze považovat za žádost o vydání voličského průkazu podle ustanovení § 6a odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu. Žádost o vydání voličského průkazu podepsaná zaručeným elektronickým podpisem je dle našeho názoru rovnocenná písemné, vlastnoručně podepsané a úředně neověřené žádosti o vydání voličského průkazu. Žádost o vydání voličského průkazu tak na základě ustanovení § 6a odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu vyžaduje kvalifikovanou formu úkonu, tj. písemné podání opatřené ověřeným podpisem voliče; tuto vyšší formu však dle našeho názoru použití zaručeného elektronického podpisu nemůže nahradit.

osobně; v tomto případě písemná žádost vyžadována, neboť volební orgán, který je oprávněn voličský průkaz vydat, o žádosti voliče po prokázání jeho totožnosti učiní úřední záznam, ve kterém veškeré potřebné údaje uvede; o vydání voličského průkazu lze požádat do okamžiku uzavření stálého seznamu, tj. do 26. května 2010 do 16.00 hodin.

Obecní úřad voličský průkaz nejdrívě 15 dnů předem dnem voleb, tj. 13. května 2010, předá osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle na jím uvedenou adresu,

a to i do zahraničí; voličský průkaz lze zaslat i na adresu zastupitelského úřadu, kde se volič rozhodl hlasovat.

Na základě ustanovení § 6a odst. 3 zákona o volbách do Parlamentu opravňuje voličský průkaz voliče k hlasování ve dnech voleb do Poslanecké sněmovny v jakémkoliv volebním okrsku poté, co jej okrsková volební komise zapíše do výpisu ze zvláštního seznamu voličů.

Podle ustanovení § 19 odst. 3 a 4 zákona o volbách do Parlamentu, při samotném aktu hlasování, volič, který hlasuje na voličský průkaz, po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem nebo platným občanským průkazem; zároveň odevzdá okrskové volební komisi voličský průkaz; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu voličů (§ 19 odst. 5 zákona o volbách do Parlamentu). Po záznamu ve výpisu ze zvláštního seznamu voličů obdrží od okrskové volební komise sadu hlasovacích lístků (pokud volič hlasuje v jiném volebním kraji nebo nemá hlasovací lístky v rámci „svého“ volebního kraje k dispozici) a prázdnou úřední obálku. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno.

Dostaví-li se takovýto volič do volební místnosti volebního okrsku, kde je z titulu trvalého pobytu veden ve stálém seznamu voličů, okrsková volební komise poznámkou o vydání voličského průkazu zruší a voličský průkaz připojí k výpisu ze stálého seznamu voličů.

Při ztrátě nebo odcizení voličského průkazu nelze vydat duplikát.

Voličský průkaz může vydávat také zastupitelský úřad, za stejných podmínek jako obecní úřad, na žádost voliče, který je u něj zapsán ve zvláštním seznamu voličů.